

vergroot. Zo moet men hen helpen. Propaganda moet juist zijn om succes te kunnen hebben. Men zij steeds zuiver bij het stellen van het gevaar. Anders is de propaganda gedoemd om op de lange duur te mislukken. Men bestrijde dus het inhaleren en niet het roken.

Literatuur: GORHAM, E. (1959) On the correlation of lung cancer with tar in air pollution. *Med. Offr.* **101**, 178. — MEINSMA, L. (1963) Longkankersterfte in Nederland. *Ned. T. Geneesk.* **107**, 1432. — ROEGHOLT, M. N. (1960) Roken en longkanker. *Ned. T. Geneesk.* **104**, 2113.

Baarn, 15 augustus 1963

M. N. ROEGHOLT

CONSTITUTIONEEL ECZEEM

In zijn artikel geeft YOUNG (1963) interessante beschouwingen naar aanleiding van waarnemingen die hij gedaan heeft over de correlatie tussen positieve reacties van het „immediate type” op verschillende allergenen en het seizoen waarin patiënten met constitutioneel eczeem menen exacerbaties van hun aandoening waargenomen te hebben.

Over de interpretatie van de gevonden verschillen kan men met de auteur van mening verschillen. Er worden immers een aantal niet getoetste hypothesen ingevoerd, die, indien ze onjuist zouden zijn, de waarde van de eindconclusies belangrijk zouden verminderen. Er zijn bijvoorbeeld andere verklaringen mogelijk voor het feit dat „huisstof-allergici” meer last hebben in de winter dan in andere seizoenen, dan de hypothese van VOORHORST en BERRENS, die op bl. 1306 worden aangehaald. Evenmin is het bewezen dat de zomer-exacerbaties, die in verband zouden staan met het zweetretentie-syndroom, nderdaad op een allergie voor huidschilfers berusten. Veel belangrijker zou het zijn wanneer het zou gelukken exacerbaties van het eczeem te veroorzaken door de patiënt in contact te brengen met het beschuldigde allergen.

De vermoedens die YOUNG uitspreekt over de genese van een aantal constitutionele eczemen, zijn zeker waard nader getoetst te worden. Er moet echter bezwaar gemaakt worden tegen de zinsnede: „uit bovenstaande onderzoeken kunnen voor de *praktijk* de volgende conclusies getrokken worden”, en tegen een deel van wat daar op volgt.

Zelfs al zouden inhalatie-allergenen voor de pathogenese van het constitutionele eczeem van belang zijn, dan kan men nog niet alleen op grond hiervan resultaat verwachten van een desensibilisatiekuur voor deze allergenen. Zolang er geen statistieken bekend zijn, waaruit blijkt dat „desensibilisatie” bij eczemen van nut is, lijkt mij deze aanbeveling niet verantwoord. Tot dusver zijn voor zover mij bekend is, de ervaringen met deze methode teleurstellend geweest.

Eveneens heb ik bezwaar tegen het aanbevelen van zeer kostbare maatregelen zoals klimaattherapie en verandering van behuizing, op grond van vermoedens. Dit klemt te meer, daar de hier aanbevolen maatregelen geenszins nieuw zijn, maar reeds sinds de onderzoeken van STORM VAN LEEUWEN in praktijk gebracht zijn, meestal zonder veel resultaat op te leveren.

Het is verder bekend dat een groot aantal patiënten met constitutioneel eczeem bij opneming in een kliniek en bij milieu-verandering ook zonder klimaatverandering spontaan genezen. Hoe moeilijk het is hieruit conclusies te trekken, is op het internationale congres in Stockholm 1958 gebleken.

Het zou zeker wenselijk zijn dat wij een goede verklaring hadden voor het wisselend beloop van het voer de patiënt zo hinderlijke constitutionele eczeem, en nog prettiger zou

het zijn wanneer wij daaraan bruikbare consequenties zouden kunnen verbinden voor de therapie. Maar zolang er geen klemmender argumenten naar voren gebracht worden, kan ik niet onderschrijven dat het „zeker ten voordele van de patiënt zal zijn” wanneer men bij de behandeling rekening houdt met de door YOUNG onder *a t.m. e* genoemde factoren. Dit is al zeer veel gedaan, zonder dat er regelmatig een duidelijk succes op volgde. Incidentele verbeteringen zijn hier weinig bewijzend, gezien het spontaan wisselend beloop van de bestudeerde aandoening.

Literatuur: YOUNG, E. (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 1304.

Leiden, 15 augustus 1963

M. K. POLANO

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Geneeskundige ervaringen van de troepen der Verenigde Naties. — De mei-aflevering der *Revue internationale des services de santé des armées de terre, de mer et de l'air* bevat als supplement een rapport van de geneeskundige ervaringen van de United Nations Emergency Force gedurende de jaren 1956-1962. Het betreft de troepen die bij de vijandelijkheden tussen Israël en Egypte en bij het Suez-conflict in actie waren. Aanvankelijk hebben Noorwegen en Canada te zamen de medische dienst verzorgd; de laatste jaren verrichtte uitsluitend Noorwegen de medische taak. Aan de Noorweegse dienst dankt men ock het keurig bewerkte rapport.

Engeland

Darwins ziekte. — Vage ziekteverschijnselen, in het bijzonder dysfunctie van maag en darmkanaal, hebben DARWIN 45 jaar lang, sinds 1837, tot zijn dood toe gekweld. In het najaar van 1836 was hij na zijn 5-jarige reis aan boord van de Beagle huiswaarts gekeerd. Tevoren had hij als wandelaar, jager, ruiter en lid der expeditie naar Zuid-Amerika, van een uitstekende gezondheid blijk gegeven. DARWIN behield zijn lust in creatief werk. „My chief enjoyment has been scientific work; and the excitement from such work makes me for the time forget, or drives quite away my daily discomfort”. De diagnoses van zijn kwaal lopen zeer uiteen. Een oogheelkundige vermoedde een astigmatisme als oorzaak; een chirurg leidde DARWINS chronische indigestie af van de zeeziekte waaraan hij op de reis met de Beagle ontelbare malen leed. Nieuwe lering maakte van DARWIN een neuroticus: moeder jong gestorven, vader onbillijk: „you care for nothing but shooting, dogs and rat-catching, and you will be a disgrace to yourself and all your family”. En tenslotte draagt *Schizotrypanum cruzi* de schuld. DARWIN zou na zijn terugkeer uit Zuid-Amerika levenslang aan trypanosomiasis hebben geleden. L. A. KOHN, oud klinisch hoogleraar te Rochester (N.Y.), schreef over het onderwerp een boeiend opstel. (*Bull. Hist. Med.*, mei-juni, bl. 239).

Vijftig jaar chiropody. — In 1913 werd te Londen de polikliniek voor voetlijden geopend, met de bedoeling tevens de vorming van „chiropodists” op hoger peil te brengen. Inderdaad leidde dit initiatief tot de stichting van het London Foot Hospital met de daarin gevestigde School of Chiropody. In het Foot Hospital worden thans jaarlijks meer dan 15.000 behandelingen toegepast. In de viering van het gouden feest vond men aanleiding, door middel van de pers te wijzen op de behoefte aan preventie bij de schooljeugd. Van de leerlingen der scholen in de omgeving van het Foot Hospital worden geregeld de voeten geïnspecteerd: vooral bij de meisjes bestaat een „foot-damaging addiction to modern fashionable shoe style”. (*Med. Offr.* 26 juni, bl. 67).